

Προς κ. Περιφερειάρχη Πελ/νήσου
Κοιν : 1. Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδος
2. Δήμαρχο Τριφυλίας
3. Αντιπεριφερειάρχες Πελ/νήσου
2. Περιφερειακούς συμβούλους Μεσσηνίας

Αξιότιμε κ. Περιφερειάρχη,

Καταρχάς σας ευχαριστούμε θερμά που σπεύσατε άμεσα να απαντήσετε τηλεφωνικώς στο αίτημα μας σχετικά με τις συνθήκες προσβασιμότητας και ασφάλειας των επισκεπτών της περιοχής που βρίσκεται ο ποταμός Νέδα. Το άμεσο ενδιαφέρον που επιδείξατε, σε συνδυασμό με την επίσημη επιστολή σας, καταδεικνύει τις πραγματικές προθέσεις σας για την επίλυση του θέματος, αφού μας διαβεβαιώσατε μάλιστα εγγράφως για αυτές.

Με την παρούσα δεύτερη επιστολή μας, αναφερόμαστε στις παρεμβάσεις που, κατά την άποψη μας, πρέπει να πραγματοποιηθούν εκ μέρους των αρμοδίων Υπηρεσιών, ώστε να αρθεί κάθε ενδεχόμενο επικινδυνότητας όχι μόνο για τους επισκέπτες του ποταμού αλλά και τους περίοικους. Στα πλαίσια αυτά κρίνουμε σκόπιμο να κινητοποιηθεί κάθε αρμόδιος Φορέας και Υπηρεσία και για το λόγο αυτό κοινοποιούμε την παρούσα στους εξής : Α) στον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ Νεκτάριο Φαρμάκη και Β) στον Δήμαρχο Τριφυλίας κ. Γεώργιο Λεβεντάκη, ώστε να επιτευχθεί και οργανωθεί άμεσα συνάντηση των εμπλεκομένων με σκοπό την επίλυση του θέματος.

Το Σάββατο 06/02/2020 καταφέραμε να επισκεφθούμε τον χώρο με τη συνοδεία του Προέδρου της Τοπικής Κοινότητας Πλατανίων κ Καραγιάννη, έχοντας δε, προηγουμένως, ζητήσει την γνώμη ειδικού στα θέματα παροχής υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού και συγκεκριμένα του κ Τρύφωνα Δούβρη (explore Messinia) και συζητήσει σχετικά με την κα Μαρίνα Παπατσώνη, Γενική Δ/ντρια ανάπτυξης και εταιρικών υποθέσεων TEMES AE

Υπογραμμίζουμε πως **η υπάρχουσα κατάσταση**, όπως και εσείς θα διαπιστώσετε από τις συνημμένες φωτογραφίες, **είναι μάλλον απαγορευτική επισκεψιμότητας**.

Ειδικότερα αναφερόμαστε στα κάτωθι :

1. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ :

- Αιωρούμενοι βράχοι

Το μοναδικό σημείο πρόσβασης για τον μικρό καταρράκτη, όπως εμφανίζεται στο συνημμένο φωτογραφικό υλικό (συν. βραχος), βρίσκεται κάτωθεν βράχου, ο οποίος είναι εξαιρετικά επίφοβο να καταρρεύσει σε ανύποπτη

χρονική στιγμή και να προκληθεί δυστύχημα αντίστοιχο, ίσως, αυτού που συνέβη πριν λίγα χρόνια στο Πολυλύμνιο Μεσσηνίας.

- Μονοπάτια προς καταρράκτες

Η χρήση των μονοπατιών από τους επισκέπτες, όπως μπορεί κανείς ευκόλως να διαπιστώσει από το επισυναπτόμενο φωτογραφικό υλικό (συν . σκαλοπατια – κιγκλιδωματα, σκαλοπατια – κιγκλιδωματα, αλλες καταστροφες , επικινδυνα σημεια, μικρο γεφυρι), είναι ουσιαστικά απαγορευτική! Τα ξύλινα κιγκλιδώματα που έως την περασμένη τουριστική περίοδο (2020) έστω και σαθρά υπήρχαν, έχουν πλέον καταστραφεί εντελώς. Ορισμένα δε σημεία έχουν οριοθετηθεί με ψιλές και μονές σιδερένιες σωλήνες και μονά σχοινιά, τοποθετημένα προφανώς από τους ντόπιους. Τουτέστιν με το παραμικρό παραπάτημα μπορεί κανείς να πέσει στο γκρεμό και να βρεθεί στον ποταμό. Επίσης πολλά απο τα σκαλοπάτια που είχαν, στο παρελθόν, κατασκευαστεί ως υποβοηθητικά της διέλευσης έχουν διαβρωθεί.

- Ελλιπής σήμανση:

- Οι επισκέπτες εξαιτίας της ελλιπούς σήμανσης (μέτρα απόστασης, υψομετρική, χρονικής διάρκειας) αγνοούν στοιχεία της πεζοπορικής διαδρομής και, ως εκ τούτου, βρίσκονται συχνά σε δυσμενή θέση. Επιπλέον δεν έχει επισημανθεί ούτε ο κατάλληλος εξοπλισμός που κάθε ενδιαφερόμενος επισκέπτης πρέπει να φέρει μαζί του. Έτσι, προκαλούνται συχνά μικροατυχήματα αφού ηλικιωμένοι και μικρά παιδιά με ακατάλληλη ένδυση-υπόδηση και ελλιπή εξοπλισμό επιχειρούν πεζοπορική διαδρομή, αγνοώντας τις πραγματικές συνθήκες του εδάφους και των διαβρωμένων πρόχειρων σκαλοπατιών που οδηγούν στους καταρράκτες της Νέδας.

- Ετοιμόροπο ναυδριο αφιερωμένο στην Παναγία

Όπως θα δείτε και στις φωτογραφίες (συν νας) το ναυδριο αυτο κινδυβευει να καταπεσει. Η σκεπή του εχει υποστεί σοβαρές ζημιές και ανα πασα στιγμή μπορεί να προκληθεί δυστύχημα

Προτείνουμε :

A. την συνεργασία της Περιφέρειας Πελοποννήσου με την ομάδα του Προέδρου του ΟΑΣΠ και Καθηγητή Διαχείρισης Καταστροφών Ευθύμιου Λέκκα για την μείωση των γεωπεριβαλλοντικών κινδύνων και την ασφάλεια των επισκεπτών.

B. Να καθαριστούν τα παλιά μονοπάτια και να συνδεθούν μεταξύ τους, να τοποθετηθούν εκ νέου κιγκλιδώματα αλλά και να επιδιορθωθούν τα σκαλοπάτια.

Γ. Να εγκατασταθούν πινακίδες πεζοπορικής σήμανσης σε διάφορα σημεία των μονοπατιών, ώστε να ενημερώνονται οι επισκέπτες για τα παραπάνω στοιχεία καθώς και πινακίδες με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ασφάλεια τους. Προτείνουμε η διάνοιξη και συντήρηση μμονοπατιών και η σήμανσή τους να συνοδεύεται από έκδοση χάρτη, ώστε να διαμορφωθεί μμία στοιχειώδης υποδομή. Στο ίδιο έντυπο ο επισκέπτης να ενημερώνεται για την ανεκτίμητη

αξία της περιοχής και το μοναδικής ομορφιάς φυσικό κάλλος της, την ανάγκη προστασίας της και την ορθή συμπεριφορά κατά την επίσκεψη του.

Στην αντίθετη περίπτωση και εφόσον δεν είναι εφικτές οι παραπάνω προτάσεις μας ή άλλες που εσείς θα κρίνετε επιβεβλημένες και ικανές να εξαλείψουν - κατά το μέτρο του δυνατού - τα ενδεχόμενα επικινδυνότητας, **ΠΡΕΠΕΙ**, κατά τη γνώμη μας, **προσωρινά, ΝΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΘΕΙ η διέλευση** οποιουδήποτε επισκέπτη και μη, στον παρόχθιο χώρο της Νέδας, έως ότου να βελτιωθεί στοιχειωδώς η προπεριγραφόμενη κατάσταση και να εξασφαλισθεί η ασφάλεια των επισκεπτών!

Δ Επισκευή του ναυδριου

2. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ- ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ :

- Χωματόδρομος (Πλατάνια - Όχθη ποταμού):

Στην συντριπτική τους πλειοψηφία οι επισκέπτες διαθέτοντας συμβατικά ΙΧ οχήματα επιλέγουν να φτάσουν **έως την όχθη του ποταμού** χρησιμοποιώντας τον πολύ κακής ποιότητας χωματόδρομο, προσπερνώντας τον χώρο παρκινγκ και αδιαφορώντας για τη σήμανση περι απαγόρευσης διέλευσης. Οι επιπόλαιες αυτές ενέργειες τους, οι οποίες δεν ελέγχονται από κανέναν αρμόδιο ή εντεταλμένο υπάλληλο, έχουν ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες κυκλοφοριακού χάους και, πολύ συχνά, μικροατυχήματα μεταξύ των οχημάτων.

Προτείνουμε :

Α. την ολοκλήρωση κατασκευής των εν λόγω τμημάτων οδοποιίας (με ασφαλτο) εως τον χώρο του παρκινγκ, τον καθαρισμο απο κατολισθησεις (συν κατολισθήσεις) και διαμόρφωσης καλύτερων συνθηκών για τα ελεύθερα σημεία του παρκινγκ

Β. την ήπια παρέμβαση στο επόμενο τμήμα πρόσβασης, ήτοι απο το χώρο του παρκινγκ εως τις όχθες του ποταμού όπου είναι διαμορφωμένος έτερος χώρος πάρκινγκ (τσιμεντοποίηση του δρόμου - όπως ήδη υπάρχει στα δύσκολα σημεία στροφών - ή πλακόστρωση αυτού και την τοποθέτηση καθισμάτων -παγκάκια για τους επισκέπτες που πεζοί κατεβαίνουν ή ανεβαίνουν το τμήμα αυτό).

Γ. Υπενθυμίζουμε δε, πως υπάρχουν ήδη μελέτες στους τέως Δήμους (Αυλώνος κλπ) με τίτλο “Ολοκληρωμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Παρόχθιων Δήμων Ποταμού Νέδας” και “Αειφορική ανάπτυξη Μεσσηνιακής Νέδας”.

- Υπερβολική επισκεψιμότητα

Η αθρόα και υπερβολική επισκεψιμότητα που, ειδικά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, ξεπερνά ημερησίως τα 300 άτομα είναι, κατά τη γνώμη μας, η κυριότερη αιτία για την σταδιακή αλλοίωση και υποβάθμιση του φυσικού κάλλους της Νέδας. Ο τρόπος μετάβασης των επισκεπτών (τροχοφόρα

μέσα), και η εν γένει συμπεριφορά τους στο χώρο και γενικά οι όροι με τους οποίους διεξάγεται η επίσκεψη τους στην περιοχή συντελεί στην περαιτέρω υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και γενικότερα της περιοχής.

Πέραν αυτού ο υπερβολικός αριθμός των επισκεπτών και η ταυτόχρονη παρουσία τους στα στενότατα μονοπάτια, με τις επικρατούσες προαναφερόμενες συνθήκες, έχει επιπτώσεις στην ασφάλεια της σωματικής ακεραιότητας των ιδίων των επισκεπτών και, εν τέλει, στην ίδια την ποιότητα της εμπειρίας κατά την διάρκεια της επίσκεψης τους στο ποτάμι.

Προτείνουμε :

Θεωρούμε επιτακτική την ανάγκη ίδρυσης ενός Φορέα διαχείρισης με σαφείς αρμοδιότητες, μεταξύ των οποίων την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης επισκεπτών και την θέσπιση κανονισμού λειτουργίας για την επισκεψιμότητα, με έλεγχο αριθμού επισκεπτών και καθορισμό ωραρίου επίσκεψης (όπως πχ στο φαράγγι της Σαμαριάς) κι άλλα. Για παράδειγμα, ο υπάρχον πρώτος χώρος στάθμευσης θα μπορούσε να θεωρηθεί κύριος χώρος στάθμευσης και με ενδοεπικοινωνία ανάμεσα σε δυο εντεταλμένους υπαλλήλους (έναν στο σημείο του α' παρκινγκ και έναν στο σημείο της όχθης – β' μικρότερο παρκινγκ) να καθορίζεται η κυκλοφορία των τροχοφόρων μέσων ή η μονοδρόμηση της πορείας εναλλάξ, άλλοτε στην κάθοδο και άλλοτε στην άνοδο των οχημάτων.

- **Πλατανιώτικο γεφύρι:**

Όπως διαπιστώσαμε κατά την προαναφερόμενη επίσκεψή μας, το πέτρινο μονότοξο γεφύρι που βρίσκεται στην όχθη του ποταμού, αναστηλώνεται στην επιφάνειά του (κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο) από το υπουργείο Πολιτισμού (συν. γεφυρι). Αυτό που δεν γνωρίζουμε είναι εάν έχει γίνει ολοκληρωμένη μελέτη που να αφορά και στη στήριξη του εκ βάθρων. Το εν λόγω γεφύρι, στη φωτογραφία που επισυνάπτεται, φαίνεται να στηρίζεται σε βράχο αμφιβόλου βάθους και ίσως εγκυμονείται κίνδυνος κατάρρευσης του σε ενδεχόμενη φουσκωποταμιά, πολλω δε μάλλον αφού, όπως μας μεταφέρθηκε, κάποιοι διέρχονται από αυτό και με τροχοφόρα μέσα.

Προτείνουμε :

Να γίνει μια ολοκληρωμένη μελέτη για την αποκατάσταση του πλατανιώτικου γεφυριού. Προτείνουμε, επίσης, να τοποθετηθούν ειδικές μπάρες ώστε να εμποδίζεται η διέλευση τροχοφόρων.

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- **Σκουπίδια:**

Η “εισβολή” εκατοντάδων επισκεπτών ημερησίως, που δεν επιδεικνύουν τον απαραίτητο σεβασμό στη σημασία του χώρου και στην ευαίσθητη βιοποικιλότητα του μετατρέπουν την περιοχή σε ένα απέραντο σκουπιδότοπο.

- Αλλοίωση βιοποικιλότητας:

Άλλη μια συνέπεια της ανεξέλεγκτης επισκεψιμότητας, κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, είναι η διατάραξη της βιοποικιλότητας και της οικολογικής ισορροπίας, ώστε να είναι σήμερα ορατές οι αρνητικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα.

- Οδήγηση τροχοφόρων- τροχοσπιττων :

Η κυκλοφορία τροχοφόρων πλησίον της όχθη του ποταμού επιβαρύνει την βιοποικιλότητα και την παραποτάμια βλάστηση. Η παραποτάμια κατασκήνωση, επίσης, επιβαρύνει την βιοποικιλότητα και ενέχει τον κίνδυνο της πυρκαγιάς και πολλούς κινδύνους για τους κατασκηνωτές

Προτείνουμε:

Α. την τοποθέτηση ειδικών επιγραφών ενημέρωσης σχετικά με την προστασία περιβάλλοντος και την επιβολή προστίμου στους παραβάτες.

Β. Τοποθέτηση χημικών τουαλετών στο χώρο και των δύο υπαίθριων παρκινγκ καθώς επίσης την, συχνότατη, αποκομιδή σκουπιδιών

Γ. Προτείνουμε έλεγχο αριθμού επισκεπτών και καθορισμό ωραρίου επίσκεψης.

Δ. Προτείνουμε τον περιορισμό ή έλεγχο της διέλευσης οχημάτων, την απαγόρευση της παρόχθιας υπαίθριας κατασκήνωσης και αναπόφευκτα την επιβολή προστίμων για τους παραβάτες των τιθέμενων όρων.

Την εφαρμογή των παραπάνω να δύναται να διασφαλίζει ο προαναφερόμενος Φορέας διαχείρισης και για τον λόγο αυτό επισημαίνουμε για άλλη μια φορά την ανάγκη ίδρυσης του, αφού μέσα από αυτόν τον φορέα μπορούν να δρομολογηθούν και υλοποιηθούν διάφορες παρεμβάσεις για την ήπια ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Ο Φορέας Διαχείρισης θα εφαρμόσει ένα σύστημα διαχείρισης επισκεπτών, θα διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των απαραίτητων δράσεων, την παρακολούθηση και επίτευξη των στόχων που θα τεθούν και τη λήψη κατάλληλων μέτρων που θα αφορούν τόσο την προστασία των επισκεπτών όσο και για την προστασία ίδιου του φυσικού περιβάλλοντος από δυσμενείς ανθρώπινες ενέργειες, επεμβάσεις και δραστηριότητες.

Θεωρούμε τις παραπάνω προτάσεις εφικτές και απολύτως απαραίτητες ώστε να εξασφαλισθεί η στοιχειώδης ασφάλεια των επισκεπτών, να επιτευχθεί μια

βιώσιμη διαχείριση και να διαμορφωθεί καλύτερη υποδομή για την περιοχή της Νέδας.

Η ανάγκη δημιουργίας καθεστώτος προστασίας με ένταξή της περιοχής στις περιοχές Natura αλλά και η ανάγκη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου ανάδειξης και διαχείρισης της Νέδας ως μνημείο φυσικού και αισθητικού ενδιαφέροντος (ανακήρυξη του χώρου ως αισθητικού πάρκου) είναι απαραίτητο να εκπονηθεί άμεσα και η εφαρμογή του να χρηματοδοτηθεί και να θεσμοθετηθεί από την πολιτεία το συντομότερο δυνατό.

Οι παραπάνω σχεδιασμοί είναι απαραίτητοι για μια βιώσιμη διαχείριση της ευρύτερης περιοχής του ποταμού της Νέδας. Τέλος, απαραίτητη κρίνεται η προώθηση, υποστήριξη, οργάνωση και εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων όχι μόνο γιατί μπορούν να αναβαθμίσουν το τουριστικό προϊόν της Νέδας, αλλά κυρίως γιατί μπορούν να προσκαλέσουν νέας ποιότητας τουριστικό ρεύμα επιφέροντας ήπια ανάπτυξη στην περιοχή. Η τουριστική επέλαση του μαζικού τουρισμού χωρίς κανόνες, αποδεδειγμένα πια, δεν οδηγεί πουθενά. Απολύτως θεμιτή θα ήταν και η έκδοση αδειών λειτουργίας σε εταιρίες περιηγήσεων με την μορφή χορήγηση σήματος ποιότητας και συνεργασίας σε επιχειρήσεις που πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές. Το ίδιο θεμιτή θα ήταν και η εφαρμογή εισιτηρίου πρόσβασης ως αντισταθμιστικό όφελος τόσο σε μεμονωμένους επισκέπτες όσο σε γκρουπ επισκεπτών (στα πρότυπα των εθνικών πάρκων των ΗΠΑ) και κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε έσοδα και άμεσο θετικό αποτέλεσμα, ώστε να εξασφαλιστεί άμεσα οικονομική βιωσιμότητα και δυνατότητα για την απαραίτητη φύλαξη και γενικότερη μέριμνα της περιοχής.

Ελπίζουμε το παρόν να κινητοποιήσει τις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες για την βελτίωση των συνθηκών προσβασιμότητας των επισκεπτών της Νέδας και δηλώνουμε πως είμαστε στη διάθεση σας για άμεση συνάντηση όλων των εμπλεκομένων Φορέων με σκοπό την επίλυση του θέματος.

Με τιμή

Η πρόεδρος

Χριστοδούλου Γεωργία τηλ επικοινων 6948252848

Η Γραμματέας

Μαρίνα Τεριζάκη